

Využití technických metadat pro dlouhodobou ochranu digitálních objektů v systému Rosetta

Mgr. Eliška Pavlásková

Technická metadata

- Vlastnosti digitálních dat – souborů
  - Obecné vlastnosti – velikost, formát
  - Specifické vlastnosti – rozlišení, typ kodeku
  - Informace o prostředí - SW, ve kterém byl soubor vytvořen či upraven
- Součást reprezentační informace dle OAIS
  - Informace, které umožní cílovým uživatelům objektu jej **smysluplně použít**

Datový model - PREMIS

Intelektuální entita
Digitalizovaný rukopis

Reprezentace
Archivní kopie

Soubor
TIFF

Reprezentace
Uživatelská kopie

JP2000

Technická metadata - zdroje

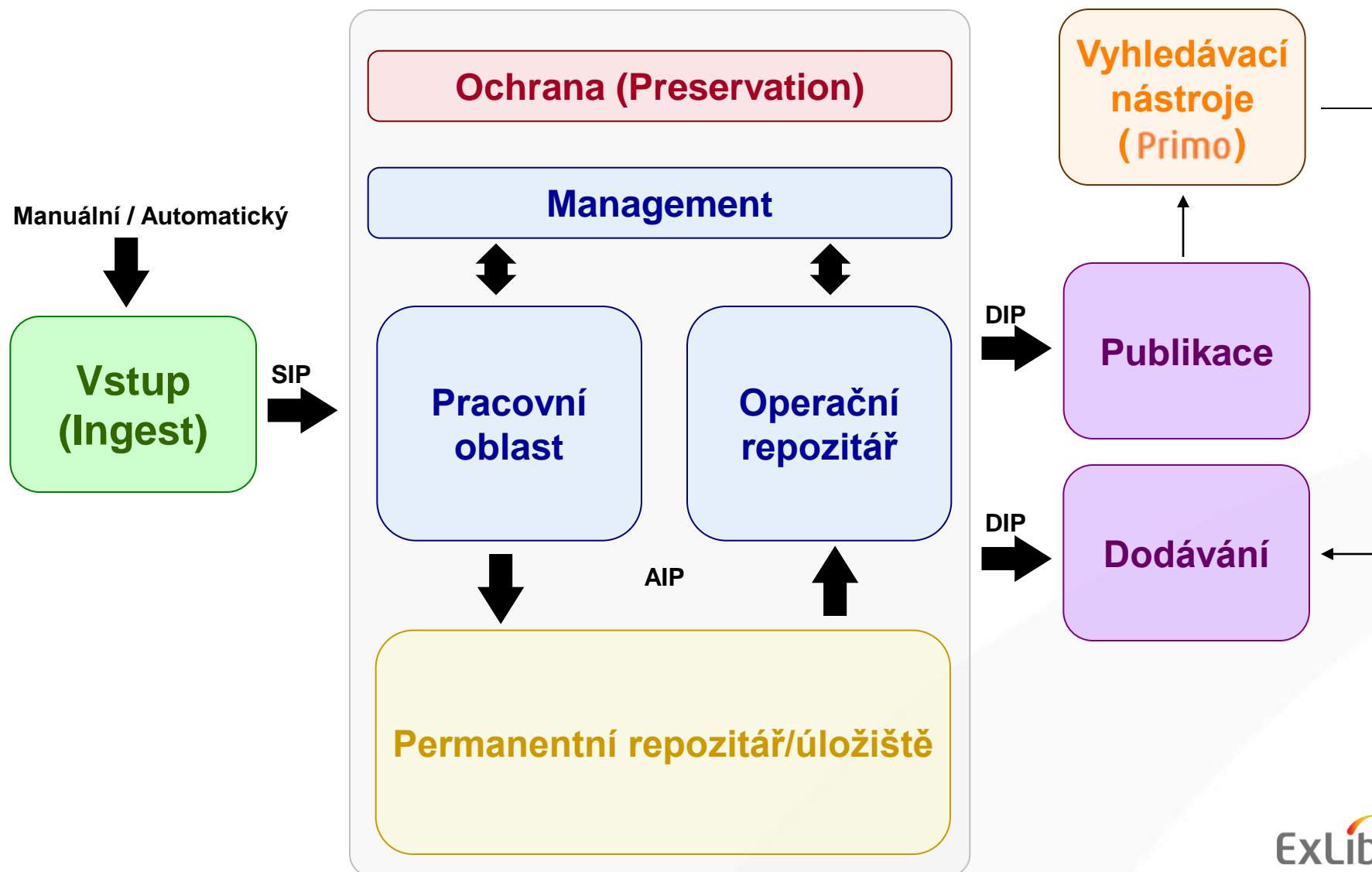
- Manuální tvorba
  - Obvykle při vzniku objektu
- **Automatická extrakce**
  - S využitím existujících nástrojů

Využití

- **Vstup do systému**
  - Validace dat – jsou soubory tím, za co se vydávají?
  - Filtrace – chceme daný soubor?
  - Transformace - migrace, tvorba odvozených kopií
- **Výstup** – šíření objektů
  - Zobrazení
- **Uložení**
  - Identifikace zastaralých formátů
  - Hodnocení výsledků migrace
  - ...

Rosetta - moduly

Metadatové extraktory

- **JHOVE** - JSTOR/Harvard Object Validation Environment
- **JHOVE2**
- **Novozélandský metadatový extraktor**

- **DROID** – identifikace formátu

Registry formátů

- **PRONOM**
  - Online registr formátů a SW nástrojů schopných tyto formáty zpracovat
  - Dobré technické zázemí
  - PUID PRONOM Unique Identifier
- **Unified Digital Format Registry**
  - Kooperativní tvorba dat
  - Leden 2012

Home > Preservation > Manage Local Libraries > Formats List > List of Formats

List of Formats

Find: in: All

1 - 10 of 827 Formats 1 2 3 >>

	<u>Associated/ Disassociated</u>	<u>Name</u> ▲	<u>Description</u>	<u>Version</u>	<u>Classification</u>	<u>Registry Type</u>	<u>Registry ID</u>		
1	Disassociated	ExL-Fmt-21	Finale Notation Form...	-	Generic	EX Global	ExL-Fmt-21	View	Edit
2	Disassociated	ExL-Fmt-22	CDX File Format	-	Text	EX Global	ExL-Fmt-22	View	Edit
3	Disassociated	ExL-Fmt-23	ENIGMA Transportable...	-	(	EX Global	ExL-Fmt-23		Edit
4	Disassociated	ExL-Fmt-41	Open Publication Str...	2.0 v1.0	€	EX Global	ExL-Fmt-41		Edit
5	Associated	ExL-Fmt-61	MPEG-4 Media File	-	(	PRONOM	fmt/199		Edit
6	Associated	ExL-Fmt-62	Microsoft Office Ope...	2007	(	PRONOM	fmt/189		Edit
7	Disassociated	ExL-Fmt-241	Genealogy GEDCOM Fil...	5.5	(ed)	EX Global	ExL-Fmt-241		Edit
8	Disassociated	ExL-Fmt-261	ARTIST 2 Interchange...	2.1.2	eBook	EX Global	ExL-Fmt-261	View	Edit
9	Associated	ExL-Fmt-24417	Free Lossless Audio ...	-	Audio (NLNZ)	PRONOM	fmt/279	View	Edit
10	Associated	fmt/1	Broadcast WAVE	0	Audio (AES)	PRONOM	fmt/1	View	Edit

Back

Switch to Global

Rizika vážící se k formátům

- Zastarání formátu
  - Nejsou dostupné aplikace potřebné pro **zobrazení**
  - Nejsou dostupné aplikace potřebné pro **migraci**
- Formát má rizikovou **vlastnost**
- **Metadatový extraktor** nesprávně zpracovává daný formát

Prevence rizik

- Využití **registrů formátů**
  - Získání informace o riziku
- **Kooperativní** tvorba znalostních bází
  - Šíření informací o riziku
- Včasné odhalení rizika
  - Průběžná **analýza** obsahu repozitáře
- Včasná reakce na riziko
  - Tvorba **plánu ochrany**

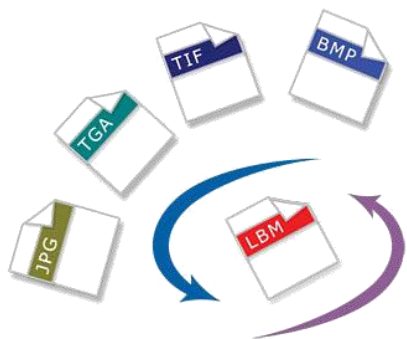
Práce s riziky

- **identifikace** ohrožených objektů
- příprava **variant** plánu ochrany
- **testování** variant
- volba **optimální** varianty
- **provedení** plánu

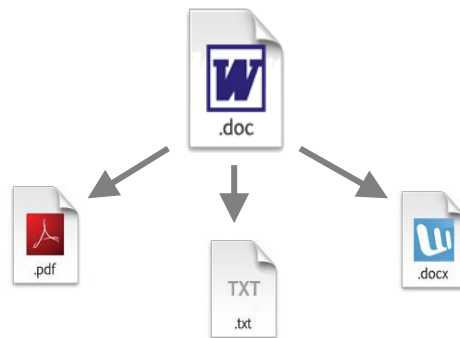
Ochranné akce

Komplexní systém pro aktivní ochranu

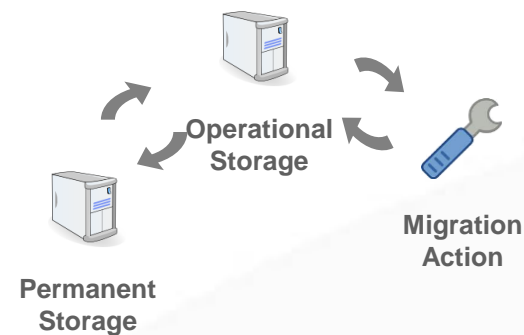
Plánování ochrany

(formát + risk = plán ochrany)

Hodnocení alternativ

(technická i obchodní kritéria)

Provedení plánu

(vytvoření a uložení nové verze)

Problémy (a řešení)

- Nedostatek informací o rizicích
  - Nutnost kooperace
- Technické nedostatky extrakčních nástrojů
  - Vývoj a implementace nových nástrojů či jejich verzí
- Nutnost automatizace procesu práce s riziky
  - Optimální software
- Podcenění významu prevence
  - Vzdělávání

---

eliska.pavlaskova@multidata.cz

